

ДЕРЖАВНА РЕГУЛЯТОРНА СЛУЖБА УКРАЇНИ

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ, 01011, тел./факс (044) 239-76-40

E-mail: inform@drs.gov.ua, Сайт: www.drs.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 39582357

від _____ № _____

на № _____ від _____ 20__ р.

**Білогривська сільська рада
Кролевецького району
Сумської області**
вул. Шкільна, 29, с. Білогриве,
Кролевецький район,
Сумська область, 41323

*Стосовно пропозицій щодо
удосконалення проекту регуляторного акта*

Державна регуляторна служба України відповідно до Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» (далі – Закон) та постанови Кабінету Міністрів України від 23.09.2014 № 634 «Про порядок підготовки пропозицій щодо удосконалення проектів регуляторних актів, які розробляються органами місцевого самоврядування» розглянула проект рішення Білогривської сільської ради Кролевецького району Сумської області «Про встановлення на території Білогривської сільської ради місцевих податків і зборів на 2021 рік» (далі – проект рішення), а також документи, що надані до нього листом Білогривської сільської ради Кролевецького району Сумської області від 18.05.2020 № 02-12/208.

За результатами проведеного аналізу проекту рішення, експертного висновку відповідальної постійної комісії з питань планування, бюджету, фінансів, комунального та сільського господарства Білогривської сільської ради та аналізу регуляторного впливу проекту рішення на відповідність вимогам статті 4 Закону, повідомляємо.

Проектом рішення на території Білогривської сільської ради на 2021 рік планується встановити:

- податок на майно, що складається з:
 - а) податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки;
 - б) плати за землю;
 - в) транспортного податку;
- єдиний податок.

Щодо проекту рішення в цілому

1. Враховуючи, що проектом рішення встановлюються місцеві податки, пропонуємо викласти його назву у такій редакції: «Про встановлення на території Білогривської сільської ради місцевих податків на 2021 рік».

2. Податковий кодекс України регулює відносини, що виникають у сфері справляння податків і зборів, зокрема, визначає вичерпний перелік податків та зборів, що справляються в Україні, та порядок їх адміністрування, платників податків та зборів, їх права та обов'язки тощо.

Згідно з пунктом 12.3 статті 12 ПКУ, сільські ради в межах своїх повноважень приймають рішення про встановлення місцевих податків та зборів та податкових пільг зі сплати місцевих податків і зборів до 15 липня року, що передуює бюджетному періоду, в якому планується застосування встановлюваних місцевих податків та/або зборів, та про внесення змін до таких рішень.

Підпунктом 12.3.2. пункту 12.3 статті 12 ПКУ встановлено, що при прийнятті рішення про встановлення місцевих податків обов'язково визначаються об'єкт оподаткування, платник податків і зборів, розмір ставки, податковий період та інші обов'язкові елементи, визначені статтею 7 ПКУ.

Натомість, у проекті рішення не встановлені такі обов'язкові елементи податків, як об'єкт та база оподаткування єдиного податку.

Отже, пропонуємо визначити у проекті рішення або у його додатках всі обов'язкові елементи податків або навести посилання на конкретні положення (абзаци, пункти, частини, статті та розділи) ПКУ, якими вони встановлені.

3. Законом України № 466-IX від 16.01.2020 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві» (далі – Закон № 466-IX), внесені суттєві зміни до ПКУ в частині встановлення місцевих податків органами місцевого самоврядування.

Беручи до уваги вищевказане, звертаємо увагу на необхідність врахування положень пунктів 133-142 Закону № 466-IX при прийнятті рішення Білогривської сільської ради про встановлення місцевих податків на 2021 рік.

Щодо податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

4. У додатку 1 до проекту рішення пропонуємо врахувати вимоги підпункту 266.2.2 пункту 266.2 статті 266 ПКУ, яким визначені будівлі та споруди, що не є об'єктами оподаткування.

Щодо плати за землю

5. У додатку 2 до проекту рішення розробник об'єднує земельний податок та орендну плату.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про оренду землі», відносини, пов'язані з орендою землі, регулюються Земельним та Цивільним кодексами України, цим Законом, іншими нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до них, а також, договором оренди землі.

Відповідно до підпункту 14.1.147 пункту 14.1. статті 14 ПКУ, плата за землю – обов'язковий платіж у складі податку на майно, що справляється у формі земельного податку або орендної плати за земельні ділянки державної і комунальної власності.

Пунктом 288.1. статті 288 ПКУ встановлено, що підставою для нарахування орендної плати за земельну ділянку є договір оренди такої земельної ділянки.

Згідно з вимогами пункту 288.4 статті 288 ПКУ розмір та умови внесення орендної плати встановлюється у договорі оренди між орендодавцем (власником) і орендарем. Пунктом 288.5. статті 288 ПКУ визначаються межі розміру річної суми платежу з орендної плати.

Типовим договором, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2004 № 220 «Про затвердження Типового договору оренди землі» визначені основні вимоги до укладання такого договору.

Відповідні форми розрахунку орендної плати за земельні ділянки державної або комунальної власності затверджені постановою Кабінету Міністрів України від 13.12.2006 № 1724 «Деякі питання оренди земель».

Таким чином, діючим законодавством України визначена процедура встановлення, формування та розрахунку розмірів орендної плати за землю, а додаткового регулювання цього питання з боку органів місцевого самоврядування не передбачено.

Отже, пропонуємо у назві додатка 2 до проекту рішення слова «платою за землю» замінити на слова «земельним податком» та виключити другі підпункти пунктів 1-3 та 6 із додатка 2 до проекту рішення.

6. У додатку 1 до проекту рішення про оподаткування платою за землю встановлюються ставки земельного податку на території Білогривської сільської ради на 2021 рік. Проте, встановлення ставки податку для земель, які перебувають у постійному користуванні суб'єктів господарювання взагалі не здійснюється.

Керуючись вимогами пункту 274.2 статті 274 ПКУ рекомендуємо розмістити вказану вище інформацію в додатку 1 до Про оподаткування платою за землю.

Щодо єдиного податку

7. Додаток 4 до проекту рішення містить окремі норми щодо порядку обрання, переходу та відмови від спрощеної системи оподаткування, порядку реєстрації та анулювання реєстрації платників єдиного податку, а також відповідальності платника єдиного податку, що не відповідає вимогам статті 7 ПКУ.

Отже, пропонуємо виключити пункти 8, 9, 10 з додатку 4 до проекту рішення.

8. Додатком до Про оподаткування єдиним податком планується встановити ставки єдиного податку для фізичних осіб-підприємців для першої групи платників єдиного податку – 10% до розміру прожиткового мінімуму для працездатних осіб та для другої групи платників єдиного податку – 15% до розміру мінімальної заробітної плати, встановлених законом на 1 січня податкового (звітного) року.

Відповідно до норм пункту 293.2 статті 293 ПКУ, фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб-підприємців, які здійснюють господарську діяльність, залежно від виду господарської діяльності.

Водночас ставки для платників єдиного податку запропоновано встановити в однаковому для всіх суб'єктів господарювання розмірі, без врахування рівня доходів суб'єктів господарювання в залежності від видів економічної діяльності (їх платоспроможності).

Керуючись положеннями статті 293 ПКУ пропонуємо розглянути можливість встановлення фіксованих розмірів ставок єдиного податку для першої та другої груп платників податку залежно від виду господарської діяльності з одночасним обґрунтуванням їх розмірів в аналізі регуляторного впливу до проекту рішення.

Таким чином, проект рішення не узгоджується з вимогами статті 4 Закону, зокрема з принципом адекватності – відповідність форм та рівня державного регулювання господарських відносин потребі у вирішенні існуючої проблеми та ринковим вимогам з урахуванням усіх прийнятних альтернатив.

Щодо аналізу регуляторного впливу до проекту рішення

Наданий аналіз регуляторного впливу (далі – АРВ) до проекту рішення, а саме його зміст і наповнення, не у повній мірі відповідає вимогам Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 «Про затвердження методик проведення аналізу впливу та відстеження результативності регуляторного акта» (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 №1151) (далі – Методика).

Так, у розділі I «Визначення проблеми» АРВ розробник не оцінив важливість проблеми, яку пропонується вирішити шляхом державного регулювання, не зазначив, які ставки податків діють на відповідній території на сьогоднішній день, а також не проаналізував причини, чому розмір ставок податків потребує збільшення/залишення на існуючому рівні/зменшення.

У розділі II «Цілі державного регулювання» АРВ проекту рішення задекларовані розробником цілі державного регулювання в цілому є абстрактними, бо не мають якісного, кількісного, та часового виміру.

У розділі III АРВ розробник повинен визначити всі можливі альтернативні способи вирішення існуючої проблеми, з яких обрати не менше двох альтернатив, стисло описати їх та оцінити вигоди і витрати держави, населення та суб'єктів господарювання від застосування кожної з них. Вважаємо, що до альтернативних способів вирішення проблеми АРВ доцільно було б додати ще одну альтернативу, а саме: «Встановлення ставок податків в меншому від запропонованого проектом регуляторного акту, розмірі».

В АРВ не обґрунтовані ставки податків, що встановлюються для суб'єктів господарювання та фізичних осіб, а також не наведено алгоритм їх визначення. Насамперед це стосується максимальних розмірів вагової частини ставок земельного податку та єдиного податку для суб'єктів господарювання першої групи спрощеної системи оподаткування.

Зважаючи на те, що розробка проекту рішення спрямована, зокрема, на збільшення обсягу надходжень до місцевого бюджету, а ставки вказаних податків встановлюються на максимальному рівні, недостатність розрахунків витрат суб'єктів господарювання не дозволяє зробити висновок щодо забезпечення балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та

держави, а також не дозволить в подальшому об'єктивно оцінити, наскільки обраний розробником спосіб державного втручання відповідає проблемі, що потребує врегулювання, та наскільки його застосування буде ефективним для її вирішення.

У зв'язку з неналежним опрацюванням вказаних розділів АРВ, у розділі «Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей» розробником не доведено вибір оптимального альтернативного способу.

У розділі V АРВ розробником не описано механізм дії запропонованого регулювання з урахуванням основних бізнес-процесів, які потрібно буде забезпечити суб'єктам господарювання для реалізації його вимог. При цьому, розробником не враховано, що механізм реалізації регуляторного акту має бути безпосередньо пов'язаний із цілями та очікуваними результатами регуляторного акту, тобто яким чином будуть діяти норми проекту рішення та якою прогнозується ситуація після набрання регуляторним актом чинності.

Розділ VIII АРВ заповнений з порушенням вимог пункту 10 Методики. Так, розробником не наведені такі обов'язкові показники результативності регуляторного акту, як: розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта; кількість суб'єктів господарювання та/або фізичних осіб, на яких поширюватиметься дія акта; розмір коштів і час, що витрачатимуться суб'єктами господарювання та/або фізичними особами, пов'язаними з виконанням вимог акта.

Розділ IX «Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта» АРВ не містить інформації щодо конкретних періодів проведення базового та повторного відстеження результативності дії регуляторного акта, що не узгоджується з вимогами Методики.

У пункті 1 Тесту малого підприємництва (далі – М-Тест) розробником не визначено місця проведених прямих консультацій (опитувань) з представниками малого підприємництва, не наведено інформаційних даних про їх учасників, не зазначено оцінку з боку підприємницької громадськості на запропоновані регулювання, що порушує вимоги статті 4 Закону, зокрема принципів збалансованості та передбачуваності.

В наданих у пункті 3 М-Тесту розрахунках «прямих» витрат відсутнє таке найменування оцінки як «Інші процедури: підвищення ставки _____ податку (збору) з___ до ___% вартості землі», а оцінка вартості адміністративних процедур суб'єктів малого підприємництва щодо виконання регулювання взагалі **не проведена**. Вищезазначене беззаперечно призводить до хибної оцінки сумарних витрат суб'єктів господарювання в М-Тесті.

Принагідно повідомляємо, що з набранням чинності Законом № 466-IX при підготовці АРВ розробнику необхідно врахувати положення цього закону у частині змін, внесених до підпункту 12.3.5 пункту 12.3 статті 12 ПКУ стосовно справляння місцевих податків та/або зборів у разі неприйняття органом місцевого самоврядування відповідного рішення про їх встановлення.

Отже, у зв'язку із неналежною підготовкою аналізу регуляторного впливу до проекту рішення, зокрема з відсутністю у ньому усіх необхідних числових даних та розрахунків витрат, які понесуть суб'єкти господарювання в

результаті прийняття проектів регуляторних актів, розробником не доведена відповідність проекту рішення таким принципам державної регуляторної політики, як збалансованість - забезпечення у регуляторній діяльності балансу інтересів суб'єктів господарювання, громадян та держави, та ефективність - забезпечення досягнення внаслідок дії регуляторного акта максимально можливих позитивних результатів за рахунок мінімально необхідних витрат ресурсів суб'єктів господарювання, громадян та держави.

Підсумовуючи наведене вище, пропонуємо привести проект рішення Білогривської сільської ради Кролевецького району Сумської області «Про встановлення на території Білогривської сільської ради місцевих податків і зборів на 2021 рік» у відповідність до вимог чинного законодавства України, з урахуванням наданих пропозицій, а аналіз регуляторного впливу до нього – у відповідність до вимог Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 11.03.2004 № 308 (із змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 16.12.2015 № 1151).

Про результати розгляду цього листа пропонуємо проінформувати Державну регуляторну службу України в установленому порядку.

**Т. в .о. Голови Державної
регуляторної служби України**

Олег МІРОШНІЧЕНКО

